

цію, яка перетворюється в його голові на мішанину підходів і ідей, на яких вони не зосереджують свою увагу, не читають оригінальних текстів, а користуються чужим поверхневим викладом їх змісту. Так відбувається повне відчуження знань від суб'єкта навчання. Шляхом до виходу з кризового стану представники всіх шкіл і систем вважають радикальний гуманізм, боротьбу з відчуженням, деморалізацією, саморуйнуванням культури, духовним егоїзмом, розвиток вмінь жити власним духовним життям [2, с. 12].

Звернення до здобутків німецької класичної філософії, відродження гуманістичних принципів, втілення в життя теоретичних положень видатних німецьких психологів, є, на наш погляд, тим шляхом виходу з кризи вищої освіти не лише в Німеччині, а й по всій Європі, який намагаються знайти сьогодні провідні освітяни, педагоги, психологи, державні діячі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корсак К. В. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів / К. В. Корсак. – К. : МАУП, 1997. – 172 с.
2. Левченко Т. І. Вплив історичних, філософських, психологічних чинників на формування педагогічної системи освіти ХХІ ст. / Т. І. Левченко // Теоретичні питання освіти та виховання. – 2001. – № 7. – С. 21–28.
3. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах / Т. І. Левченко. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 512 с.
4. Ромакин М. И., Высшие учебные заведения и научно-исследовательские учреждения Федеративной Республики Германии / М. И. Ромакин, Е. П. Юпатов – М. : ВИНТИ, 1961. – 106 с.
5. Тихонова М. Г. Объединённая Германия: образовательная политика / М. Г. Тихонова // Педагогика. – 1994. – № 5. – С. 14–22.

Валентина Єрмакова

*студентка природничого факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

ECOLOGY AS MULTIDISCIPLINARY SCIENCE

Ecology (from Greek *oikos* – house; *-λογία, -logia* – study of) is a scientific study of the distribution, abundance of life and the interactions between organisms and their natural environment [1]. The environment of an organism includes physical properties, which can be described as the sum of local abiotic factors such as in solution (sunlight), climate, geology, and biotic ecosystem in general, which includes other organisms that share its habitat (i. e. the environment in which an animal or a plant normally lives or grows) [2].

The word “ecology” is often used colloquially in such terms as “social ecology” and “deep ecology” and in common parlance as a synonym for the natural environment or environmentalism. Likewise “ecologic” or “ecological” is often taken in the sense of “environmentally friendly”.

The term “ecology” was coined by the German biologist Ernst Haeckel in 1866, when he defined it as “the comprehensive science of the relationship of the organism to the environment” [3]. E. Haeckel did not elaborate on the concept, and the first significant textbook on the subject (together with the first university course) was written by the Danish botanist, Eugeniusz Warming. For this early work, E. Warming is often identified as the founder of ecology [4].

Ecology is usually considered as a branch of biology, the general science that studies living organisms. Organisms can be studied at many different levels, from proteins and nucleic acids (in Biochemistry and Molecular Biology), to cells (in Cellular Biology), to individuals (in Botany, Zoology, and other similar disciplines), and finally at the level of populations, communities, and ecosystems, to the biosphere as a whole; these latter strata are the primary subjects of ecological inquiry.

Ecology is a multidisciplinary science. Because of its focus on the higher levels of the organization of life on earth and on the interrelations between organisms and their environment, Ecology draws on many other branches of science, especially Geology (the scientific study of the origin, history, structure, and composition of the earth) and Geography (the study of the natural features of the Earth’s surface, including topography, climate, soil, vegetation, etc., and man’s response to them), Meteorology (the study of the Earth’s atmosphere, especially of weather-forming processes and weather forecasting), Genetics (the branch of biology concerned with the study of heredity and variation in organisms), Chemistry, (the branch of physical science concerned with the composition, properties, and reactions of substances) and Physics (the branch of science concerned with the properties of matter and energy and the relationships between them. It is based on mathematics and traditionally includes mechanics, optics, electricity and magnetism, acoustics, and heat).

Thus, Ecology is considered to be a holistic science, one that overarches older disciplines such as biology which in this view become sub-disciplines contributing to ecological knowledge. In support of viewing Ecology as a subject in its own right as opposed to a sub-discipline of Biology, Robert Ulanowicz stated that “The emerging picture of ecosystem behavior does not resemble the worldview imparted by an extrapolation of conceptual trends established in other sciences” [4].

Agriculture, fisheries, forestry, medicine, and urban development are among human activities that would fall within T. Krebs' explanation of his definition of "ecology": where organisms are found, how many occur there, and why.

Ecological knowledge such as the quantification of biodiversity and population dynamics has provided a scientific basis for expressing the aims of environmentalism and evaluating its goals and policies. Additionally, a holistic view of nature is stressed in both Ecology and environmentalism.

REFERENCES

1. Warming E. Oecology of Plants – an Introduction to the Study of Plant-communities [Electronic resource] / E. Warming. – Mode of access : <http://curriculum/calsatela.edu/faculty/psparks/theorists/501const.htm>.
2. Haeckel E. General Morphology of Organisms; General Outlines of the Science of Organic Forms Based on Mechanical Principles Through the Theory of Descent as Meformed by Charles Darwin [Electronic resource] / E. Haeckel. – Mode of access : http://www.archive.org/stream/haeckelhislifewo00bluoft/haeckelhislifewo00bluoft_djvu.txt.
3. Odum E. P. General Principles of Ecology [Electronic resource] / E. P. Odum. – Mode of access : <http://www.answers.com/topic/ecology-1>.
4. Campbell N. A., Williamson B., Heyden R. J. Learn about Biology [Electronic resource] / N. A. Campbell, B. Williamson, R. J. Heyden. – Mode of access : http://www.phschool.com/el_marketing.html.

Віта Заїка

*магістрантка природничого факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ

*Людина не може виробити своє власне Я інакше, як
через ставлення до інших людей, у процесі спілкування
з ними (В. О. Сухомлинський).*

Життєдіяльність менеджера освіти пов'язана з культурою спілкування, сфера якого – моральні взаємини, де сфокусовано розмаїття людських проблем. Опанувати науку спілкування прагне кожна культурна людина. Як свідчить практика, оволодіти майстерністю жити з людьми – справа настільки ж нелегка, наскільки й необхідна: тут важливими є не лише знання принципів і норм гуманістичних узаємин, адекватне оцінювання особистостей та обставин, а й уміння чинити, відповідно до цих знань і принципів [1].

Загальновідомо, що педагогічне спілкування відбувається в різних ситуаціях. Труднощі в спілкуванні, як правило, виникають тоді,